

מקלט הומניטרי לפליטים או מיזם כלכלי למסתננים?

מאת עו"ד אורי שילה ויוסי דקל*

הדיון הציבורי בסוגיית המסתננים לישראל ממדינות באפריקה, מעלה ביתר שאת את הצורך בפתרון סוגיית השוהים הבלתי חוקיים (עובדים זרים בלתי חוקיים, שב"ח פלסטינאים ומסתננים אפריקאים).

הפתרונות המוצעים כיום, הינם עתירי משאבים ואין בכוחם למגר את התופעה. **הדרך המהירה והיעילה, הינה התקנת תקנות בהתאם לחוק הפיקוח על המטבע, תשל"ח-1978, וחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, אשר יבטלו כל תמריץ כלכלי להסתנן לישראל, אשר ימגרו את התופעה.**

על פי **ההומניטאריות** דווקא ישראל מכל העמים, חייבת לפתוח את דלתותיה בפני פליטים המצויים בסכנה אמיתית במדינותיהם ולאפשר להם מקלט זמני בישראל. מאידך, על פי **הגישה הכלכלית**, המצב הנוכחי הוא פצצת זמן מתקתקת, הטומנת בחובה סכנה לגידול בעבירות פליליות בישראל (עבירות רכוש, אלימות ומין) וכן סכנה לשלמותה של החברה בישראל ולחוסנה הכלכלי של המדינה.

ככל הידוע, אין בישראל מידע מלא על המניעים של המסתננים לישראל, האם כולם פליטים טעוני הגנה או שחלקם מונעים על ידי רצון להרוויח 1,000-1,500 דולר לחודש, סכומים שאין בידם להרוויח באפריקה ואולי חלקם מופעלים על ידי ארגוני טרור כגון אל קאעידה, ששולחים אותם כראש גשר לבניית תאי טרור בישראל.

בהנחה שמספרם של המסתננים הינו כששים אלף, אם כל אחד מהם ישלח לחו"ל 500 דולר בחודש, "תיפרד" ישראל מדי שנה מ- 300 מיליון דולר, סכום שיחסר בתקציב המדינה למימוש צרכי בריאות, רווחה ותחומים חשובים אחרים וזאת בטרם חישוב ההוצאות בגין טיפולים רפואיים, טיפול בקהילה והוצאות נוספות שהמדינה מוציאה לטובת טיפול באוכלוסייה זאת.

הקריאות הנואשות של תושבי שכונות מסוימות כנגד הפליטים החיים בתוכם מחייבות בדק בית בקרב פרנסי המדינה, ואף נקיטת פעולות חוקיות, תוך שמירת איזונים ראויים בין ערך הסיוע ההומניטארי לטעוני הגנה לבין החובה לשמור על ערכי יסוד של מדינת ישראל ושמירת חוסנה הפנימי של החברה והמדינה.

ממשלת ישראל יכולה לנקוט מיידית בשורת צעדים פשוטים ונחרצים. צעדים אלה יכללו: (א) **איסור על הוצאת כספים מישראל** על ידי שוהים בלתי חוקיים, למעט הוצאת סכום סמלי של 1,000 דולר במעמד עזיבת הארץ. (ב) שוהה בלתי חוקי או פליט יהיה רשאי להפקיד בבנק ישראל כספים שהרוויח כדין וששולם בגינם מס כדין ויהיה רשאי להוציא מישראל, שנה לאחר עזיבתו את ישראל 5% מהחיסכון בלבד. (ג) **הטלת עונש מאסר חובה של 3 חודשים לפחות על כל מי שיעבור על החוק ו/או יסייע לביצוע עבירה.**

שר האוצר רשאי, מכוח סמכויותיו על פי חוק הפיקוח על המטבע, ועל פי חוק איסור הלבנת הון, להוציא לפועל מדיניות ברורה כנגד המיזם הכלכלי של מנגנון ההסתננות הכלכלית לישראל, לשנות הוראות התוספת לחוק הפיקוח על המטבע ולהתקין הוראות משלימות וממשלת ישראל יכולה לחוקק חוק הקובע את העונשים המתאימים.

אם יאומצו צעדים אלה, יזכה כל פליט הזקוק להגנה טריטוריאלית לזכות לקיים חיים שלווים בישראל, אך יינטל התמריץ להגעת מסתננים לא חוקיים שכל מטרתם להוציא מישראל מאות מיליוני דולרים ואשר נוכחותם מתסיסה את החברה בישראל ופוגעת אנושות בחוסנה של החברה ובביטחון האזרחים והמדינה. נותר רק להמתין ולראות האם שר האוצר ירים את הכפפה.

* [עו"ד אורי שילה - שותף במשרד א. שילה ושות'.

יוסי דקל - בעל פירמה לייעוץ כלכלי ויעוץ במניעת הלבנת הון].